

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีต่อพระสงฆ์ผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา ในโรงเรียนเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๓ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวัดค่าตัวแปร
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล
- ๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑) ประชากร ที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ ในโรงเรียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร โดยคัดเลือกโรงเรียนที่มีพระสงฆ์เป็นผู้สอนจำนวน ๕ โรงเรียน จำนวนทั้งหมด ๕๔๕ คน

๒) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ ในโรงเรียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๒๕ คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan. ที่กำหนดความคลาดเคลื่อนไว้ร้อยละ ๐.๕ กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ตามตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนระดับประถมศึกษา
ในโรงเรียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

ชื่อโรงเรียน	กลุ่มประชากร	กลุ่มประชากรตัวอย่าง
	นักเรียน (คน)	นักเรียน (คน)
๑. โรงเรียนวัดสี่ศุก	๑๗๒	๓๕
๒. โรงเรียนวัดนางนอง	๑๑๐	๕๐
๓. โรงเรียนวัดมงคลวราราม	๑๐๒	๔๐
๔. โรงเรียนวัดบางขุนเทียนนอก	๑๐๑	๔๐
๕. โรงเรียนวัดโพธิ์แก้ว	๖๐	๒๐
รวม	๕๔๕	๒๒๕

๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เพื่อศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนระดับประถมศึกษา
ที่มีต่อพระสงฆ์ผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา ในโรงเรียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ได้แก่ เพศ สถานภาพ
ครอบครัวและการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาโดยลักษณะแบบสอบถามเป็นให้เลือกตอบและกรอก
ข้อมูล

ส่วนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ พระสงฆ์ผู้สอน วิชา
พระพุทธศาสนาในโรงเรียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ ๓ แบบสอบถามปลายเปิด (Open – Ended Questions) ซึ่งเปิดโอกาสให้ นักเรียน
แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

๓.๓ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย โดย รวบรวมข้อมูลที่ได้จากเอกสาร
หนังสือ ตำรา วารสาร เอกสารงานวิจัย สื่อสิ่งพิมพ์ สารสนเทศอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๒. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
๓. สร้างเครื่องมือ จากกรอบเนื้อหาในคำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

๔. เสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ

๕. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๕ ท่าน (ภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ IOC (Index of Item-Objective Congruence)^๑

๖. นำเครื่องมือที่ตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try out) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะเก็บข้อมูลการวิจัย จำนวน ๓๐ ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)^๒ ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงทั้งฉบับได้เท่ากับ ๐.๘๔

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

๑) ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวัดศรีสุदारามบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

๒) ขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ทั้งหมด ๕ โรงเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างของประชากรที่เป็นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๒๒๕ คน

๓.๕ การวัดค่าตัวแปร

ผู้วิจัยได้วัดค่าตัวแปรของการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย ๔.๕๐	- ๕.๐๐ แปลความว่า มีความคิดในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย ๓.๕๐	- ๔.๔๕ แปลความว่า มีความคิดในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย ๒.๕๐	- ๓.๔๕ แปลความว่า มีความคิดในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย ๑.๕๐	- ๒.๔๕ แปลความว่า มีความคิดในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย ๑.๐๐	- ๑.๔๕ แปลความว่า มีความคิดในระดับน้อยที่สุด

^๑Cronbach, Lee J, *Essentials of psychological testing*, 4th ed, (New York: Harper& Row, 2971), p.123.

^๒ประยูร อาษานาม, *คู่มือวิจัยทางการศึกษา*, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๔๑), หน้า ๘๓.

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และประมวลผลของแบบสอบถามดังนี้

๑) ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ซึ่งเป็นแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตาราง ประกอบคำบรรยายได้ตาราง

๒) ความพึงพอใจของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีต่อพระสงฆ์ผู้สอน วิชาพระพุทธศาสนาทั้ง ๕ ด้านของนักเรียน เป็นแบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งออกเป็น ๕ ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตาราง ประกอบคำบรรยายได้ตาราง

๓) ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าทดสอบที (t - test) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ $P = 0.05$ ซึ่งเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่าง ๒ กลุ่ม คือ เพศหญิงกับเพศชาย และการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา ส่วนสถานภาพครอบครัว วิเคราะห์โดยใช้ F-test (One way Anova) ถ้าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จะเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่องนี้ มีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

๑) ค่าร้อยละ (Percentage) ๑ จากสูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนที่ต้องการเปรียบเทียบ}}{\text{จำนวนเต็ม}} \times 100$$

๒) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum fx$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่ของคะแนน

N แทน จำนวนข้อมูลตัวอย่าง

๓) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากสูตร

$$S = \frac{\sqrt{n\sum fx^2 - (\sum fx)^2}}{n(n-1)}$$

เมื่อ S แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n แทน ข้อมูลทั้งหมด

$\sum fx$ แทน ผลรวมทั้งหมดความถี่คูณคะแนน

๔) การเปรียบเทียบกรณีกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระแก่กัน ว่ามีความแปรปรวนของประชากร จากค่าทดสอบที (t - Test)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n\sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ

t แทน อำนาจการจำแนก

X แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ๑

X แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ๒

S^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง ๑

s^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง ๒

n, n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ๑ และกลุ่มตัวอย่าง ๒

๕) การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของตัวอย่าง ตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้สถิติ F - test เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ย ด้วยวิธีของ Scheffe's มีสูตรคำนวณ ดังนี้

$$F = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)^2}{MSW \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right) (k-1)}$$

๖) การคำนวณหาค่าความสอดคล้องดัชนีระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์ (ItemObjective Congruence Index = IOC) โดยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญว่า เหมาะสม (+ ๑) ไม่เหมาะสม (- ๑) และไม่แน่ใจ (๐) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้อง

R คือ คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

ΣR คือ ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ